

EVENTYRET OM KLODS HANS

Her kan du læse H.C. Andersens gendigtning af et gammelt folkeeventyr om Klods-Hans og en slags parodi på dette af Viggo Stuckenbergs.

H.C. Andersen, 1855:

Klods-Hans.

En gammel Historie fortalt igjen.

Ude paa Landet var der en gammel Gaard, og i den var der en gammel Herremand, som havde to Sønner, der vare saa vittige, at det Halve var nok; de vilde frie til Kongens Datter og det turde de, for hun havde ladet kundgjøre at hun vilde tage til Mand, den, hun fandt bedst kunde tale for sig.

De To forberedte sig nu i otte Dage, det var den længste Tid de havde til det, men det var ogsaa nok, for de havde Forkundskaber og de ere nyttige. Den Ene kunde udenad hele det latinske Lexicon og Byens Avis for tre Aar, og det baade forfra og bagfra; den Anden havde gjort sig bekjendt med alle Laugs-Artiklerne og hvad hver Oldermænd maatte vide, saa kunde han tale med om Staten, meente han, dernæst forstod han ogsaa at brodere Seler, for han var fiin og fingernem.

»Jeg faaer Kongedatteren!« sagde de begge To, og saa gav deres Fader dem hver en deilig Hest; han, som kunde Lexiconet og Aviserne fik en kulsort, og han, som var oldermænds-klog og broderede fik en melkehvid, og saa smurte de sig i Mundvigerne med Levertran, forat de kunde blive mere smidige. Alle Tjenestefolkene vare nede i Gaarden for at see dem stige til Hest; i det samme kom den tredie Broder, for der var tre, men der var Ingen der regnede ham med, som Broder, for han havde ikke saadan Lærdom som de To, og ham kaldte de bare Klods-Hans.

»Hvor skal I hen siden I er i Stadstøiet?« spurgte han.

»Til Hove for at snakke os Kongedatteren til! har Du ikke hørt hvad Trommen gaaer om over hele Landet!« og saa fortalte de ham det.

»Hille den, saa maa jeg nok med!« sagde Klods-Hans og Brødrene loe af ham og red afsted.

»Fader, lad mig faae en Hest!« raabte Klods-Hans. »Jeg faaer saadan en Lyst til at gifte mig. Ta'er hun mig, saa ta'er hun mig! og ta'er hun mig ikke, saa ta'er jeg hende alligevel!«

»Det er noget Snak!« sagde Faderen, »Dig giver jeg ingen Hest. Du kan jo ikke tale! nei, Brødrene det er Stads-Karle!«

»Maa jeg ingen Hest faae!« sagde Klods-Hans, »saa ta'er jeg Gedebukken, den er min egen, og den kan godt bære mig!« og saa satte han sig skrævs over Gedebukken, stak sine Hæle i

Siden paa den og foer afsted hen ad Landeveien. Hui! hvor det gik. »Her kommer jeg!« sagde Klods-Hans, og saa sang han saa at det skingrede efter.

Men Brødrene red ganske stille forud; de talte ikke et Ord, de maatte tænke over paa alle de gode Indfald, de vilde komme med, for det skulde nu være saa udspekuleret!

»Halehoi!« raabte Klods-Hans, »her kommer jeg! see hvad jeg fandt paa Landeveien!« og saa viste han dem en død Krage, han havde fundet!

»Klods!« sagde de, »hvad vil Du med den?«

»Den vil jeg forære til Kongedatteren!«

»Ja, gjør Du det!« sagde de, loe og red videre.

»Halehoi! her kommer jeg! see, hvad jeg nu har fundet, det finder man ikke hver Dag paa Landeveien!«

Og Brødrene vendte om igjen for at see hvad det var. »Klods!« sagde de, »det er jo en gammel Træsko, som Overstykket er gaaet af! skal Kongedatteren ogsaa ha' den?«

»Det skal hun!« sagde Klods-Hans; og Brødrene loe og de red og de kom langt forud.

»Halehoi! her er jeg!« raabte Klods-Hans; »nei, nu bliver det værre og værre! halehoi! det er mageløst!«

»Hvad har Du nu fundet!« sagde Brødrene.

»O!« sagde Klods-Hans, »det er ikke til at tale om! hvor hun vil blive glad, Kongedatteren!«

»Uh!« sagde Brødrene, »det er jo Pludder der er kastet lige op af Grøften!«

»Ja det er det!« sagde Klods-Hans, »og det er den fineste Slags, man kan ikke holde paa den!« og saa fyldte han Lommen.

Men Brødrene red alt hvad Tøiet kunde holde, og saa kom de en heel Time forud og holdt ved Byens Port, og der fik Frierne Nummer eftersom de kom, og blev sat i Række, sex i hvert Geled og saa tæt at de ikke kunde røre Armene, og det var nu meget godt, for ellers havde de sprættet Rygstykkerne op paa hverandre, bare fordi den Ene stod foran den Anden.

Alle Landets øvrige Indvaanere stode rundt om Slottet, lige op til Vinduerne for at see Kongedatteren tage mod Frierne, og ligesom een af dem kom ind i Stuen, slog Talegaven klik for ham.

»Duer ikke!« sagde Kongedatteren. »Væk!«

Nu kom den af Brødrene, som kunde Lexiconet, men det havde han reent glemt ved at staae i Række, og Gulvet knirkede og Loftet var af Speilglas, saa at han saae sig selv paa Hovedet, og ved hvert Vindue stode tre Skrivere og en Oldemand, der hver skrev op Alt hvad der blev sagt, at det strax kunde komme i Avisen og sælges for to Skilling paa Hjørnet. Det var frygteligt, og saa havde de fyret saadan i Kakkelovnen, at den var rød i Tromlen!

»Det er en svær Varme her er herinde!« sagde Frieren.

»Det er fordi min Fader i Dag steger Hanekyllinger!« sagde Kongedatteren.

»Bæ!« der stod han, den Tale havde han ikke ventet; ikke et Ord vidste han at sige, for noget Morsomt vilde han have sagt. Bæ!

»Duer ikke!« sagde Kongedatteren. »Væk!« og saa maatte han afsted. Nu kom den anden Broder.

»Her er en forfærdelig Hede!« - sagde han.

»Ja, vi stege Hanekyllinger i Dag!« sagde Kongedatteren.

»Hvad be - hvad?« sagde han, og alle Skriverne skrev Hvad be - hvad!

»Duer ikke!« sagde Kongedatteren. »Væk!«

Nu kom Klods-Hans, han red paa Gedebukken lige ind i Stuen. »Det var da en gloende Hede!« sagde han.

»Det er fordi jeg steger Hanekyllinger!« sagde Kongedatteren.

»Det var jo rart det!« sagde Klods-Hans, »saa kan jeg vel faae en Krage stegt T«

»Det kan De meget godt!« sagde Kongedatteren, »men har De Noget at stege den i, for jeg har hverken Potte eller Pande!«

»Men det har jeg!« sagde Klods-Hans. »Her er Kogetøi med Tinkrampe!« og saa trak han den gamle Træsko frem og satte Kragen midt i den.

»Det er til et heelt Maaltid!« sagde Kongedatteren, »men hvor faae vi Dyppelse fra!«

»Den har jeg i Lommen!« sagde Klods-Hans. »Jeg har saa meget jeg kan spille af det!« og saa heldte han lidt Pludder af Lommen.

»Det kan jeg lide!« sagde Kongedatteren, »Du kan da svare! og Du kan tale og Dig vil jeg have til Mand! men veed Du, at hvert Ord vi sige og har sagt, skrives op og kommer imorgen i Avisen! ved hvert Vindue seer Du staae tre Skrivere og en gammel Oldemand, og Oldemanden er den Værste for han kan ikke forstaae!« og det sagde hun nu for at gjøre ham bange. Og alle Skriverne vrinskede og slog en Blæk-Klat paa Gulvet.

»Det er nok Herskabet!« sagde Klods-Hans, »saa maa jeg give Oldemanden det Bedste!« og saa vendte han sine Lommer og gav ham Pluddren i Ansigtet.

»Det var fiint gjort!« sagde Kongedatteren, »det kunde jeg ikke have gjort! men jeg skal nok lære det!« -

Og saa blev Klods-Hans Konge, fik en Kone og en Krone og sad paa en Throne, og det har vi lige ud af Oldemandens Avis - og den er ikke til at stole paa!

Af Viggo Stuckenbergs samlingen "Smaa Æventyr og Legender" (1899)

Klods Hans

Der vokser en skov rundt omkring det slot, hvor Klods Hans er konge; og bag ved skoven ligger det åbne land, grønt og brunt og gult og med vejr, der løber til verdens ende.

Det er en varm sommerdag, og det er inde i skoven. Dér sidder Klods Hans, kongen, midt ude på stammen af en el, som vinden har fældet tværs over skovens å. Han støtter ryggen mod en gren, der rager lige i vejret med alle blade og de øverste kviste brune og visne. Hver gang han flytter lidt på sig, ryster grenen, og dens blade rasler, og der falder et par ned på den blanke å, hvor de driver ind til bredden eller sejler langsomt bort.

Klods Hans sidder og meder, og nede i vandet dingler hans bens spejlbillede med de hvide strømpesålers fodflader vendt op imod ham, og medestangens lange spejlstreng skælver og bugter sig for hver sagte vind som en stor, tynd orm på åen, der er grøn af skovens løv over ham og blå af store skjolder himmel.

Inde på bredden, hvor ellens rødder rejser sig lodret, står hans sko med mosemuld op over snuder og hæle, og ved siden af skoene ligger hans kongelige kåbe krøllet og med visne strå stikkende i ryggens skarlagen.

Klods Hans sidder og fløjter ganske sagte, og en gang imellem drejer han hovedet og spytter ind i ellestammens krone af vissent løv.

Så holder pludselig fuglesangen omkring ham op, og en finke kommer strygende over åen og ind under den anden brede blade, og lidt efter en stillids og mange små fugle i flok.

Han drejer hovedet halvt ind mod bredden, hvor hans sko står, og sidder og lurser, med panehuden skudt i vejret og opspilede øjne, der ikke ser på noget, og hans ben holder op at dingle.

Det rasler og knaser i skoven, som når grene bøjes til side og tørre kviste trædes itu, og støjen kommer nærmere, og så dukker der en dreng, grøn som en græshoppe, frem inde ved ellestammens rod.

- Jeg skulle hilse, siger drengen og står forpustet stille og ser på Klods Hans, jeg skulle hilse og sige, at ministrene venter.

Men Klods Hans har hurtigt taget øjnene til sig og løfter på mede stangen for at få snøren lænegere ned af åen. Han fløjter så småt igen.

- Dronningen ligger i vinduet og kalder! siger drengen spagfærdig.

Klods Hans svarer slet ikke; hans ben dingler besindigt under ham.

- Jeg skulle hilse og sige, stammer drengen lidt efter.

Men Klods Hans har siddet og vredet en kæp løs i ellens krone, og nu hiver han den ind og rammer drengen over benene.

- Skal du stå der og skræmme fiskene! snerrer han og låner drengen et par øjne, der

driver ham langsomt af sted den vej, han kom

Og lidt efter lidt fyldes på ny skovens stilhed af fuglenes sang. Men Klods Hans fløjter ikke, og hans ben hænger stift ned.

Da bryder der ovre fra den bred, hvor ellens krone ligger, en støjende fnisen frem, og Klods Hans, som trevent retter sig, ser et rødhåret, fregnet pigeansigt, skinne mellem de grønne buske og ser på ham med to kåde, lattersvømmende øjne.

- Hvad skader der dig! farer det ud af ham som et hundeglam.

Nej, sikke kunstig du dog ser ud, Hans! ler pigebarnet og bliver ved at holde sine glade øjne på ham.

- Hvem har haft bud efter dig?

- Du behøver da ikke at være så kongsk straks, Hans! Man har vel lov til at se på dig!

- Du har lov til at passe dine egne sager, tænker jeg! mumler han og ser opmærksomt på sine strømpefødder.

- Sikke en fin vest, du har på. Har dronningen syet den? Det er noget værd at være gift med en dronning, kan jeg tro!

Klods Hans spytter ned i åen:

- Hvis du ikke haster væk, siger han og klemmer fast om medestangen.

- Jøses, hvad så, Hans?

Klods Hans svarer ikke straks; han har fået øjnene fra strømpefødderne og sidder og skæver ind til hende.

- Høster I ikke i dag, siden du går her og glaner? spørger han så og skubber sig, som om han satte sig bedre til rette.

- Nej, det kan du da sagtens vide.

- Rugen må da være moden på Mads Anders banke! siger han og bliver ved at se på hende.

- Nej ikke før om et par dage, hvis vi beholder solskinsvejr. Måske I slår jeres allerede inde på slottet?

- Har der været megen morskab på gårdene i vinter, Stine? spørger han en stund efter.

- Ja, syv dansegilder og barnedåb hos Jens Nielsen.

- Syv?

- Se, hvor nådig du ser på mig, Hans!

- Du er blevet farlig pæn, Stine!

Pigebarnet ler.

- Sikke noget at sige for én, der har fine damer at svinge hver dag! Farvel, Hans!

- Har det sådan et jag, Stine?

- Ja, for der er dans på kroen i eftermiddag, og så kan jeg jo sige, jeg kan hilse fra dig!

Klods Hans sidder et øjeblik ganske stille. Så falder medestangen med et klask ned i åen og lægger sig tværs i strømmen, mens han entrer ind gennem ellens krone, så grene knækker og store stykker frønnet bark løsnes.

- Hvad er det dog du gør, Hans! Nej, Hans! Hans!

... Mén da solen går ned, kommer ud fra skoven en karl i gul silkevest, og en rødhåret, fregnet pige. Og de styrer i hast deres vej ud over det åbne land, der ligger grønt og gult og brunt, med dans på kroen og med vejr, der løber til verdens ende.

Mens skyggerne falder lange over skarlagensgåben og den aftengrå å og fylder med skumring skoven, der vokser om slottet, hvor ministrene venter, og dronningen ligger i vinduet og kalder.
